

RÅDET FOR DYREETIKK

Oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet i samråd med Fiskeri- og kystdepartementet

Solveig Marie Stubsjøen (sekretær)
Veterinærinstituttet
Postboks 750 Sentrum
0106 Oslo
Tlf.: 23 21 64 72
Faks: 23 21 63 01
E-post: Solveig-Marie.Stubsjoen@vetinst.no
<http://www.radetfordyreetikk.no>

Deres ref.: 15/133-

Vår ref.: 1/15

Oslo, 23. april 2015

Landbruks- og matdepartementet
P.b. 8007 Dep.
0030 Oslo

Høringssvar – NOU 2014: 15 Norsk pelsdyrhold - bærekraftig utvikling eller styrt avvikling?

Det vises til Landbruks- og matdepartementets høringsbrev av 23.01.15 med ønske om merknader til utredningen "Norsk pelsdyrhold – bærekraftig utvikling eller styrt avvikling? Gjennomgang av pelsdyrnæringen".

Rådets vurdering

Landbruksdepartementets etikkutvalg (nå Rådet for dyreetikk) avga uttalelsen «Pelsdyroppdrett» i 1994. I denne uttalelsen konkluderte etikkutvalget med at de daværende driftsformene ikke kunne forsvares, og at pelsdyrhold derfor burde avvikles. Rådet for dyreetikk mener at det fortsatt finnes tungtveiende grunner som tilsier at dagens driftsformer ikke er akseptable ut i fra dyrevelferdsmessige og dyreetiske hensyn.

Rådet for dyreetikk legger til grunn for sine vurderinger at dyr har en egenverdi ut over sin nytteverdi og at dyrene skal behandles med respekt. Husdyr skal holdes i et miljø der de kan uttrykke artsspesifikk atferd, og de skal beskyttes mot unødig lidelse. De belastninger som påføres dyr må etter Rådets syn alltid stå i et rimelig forhold til den nytten mennesker mener å ha av bruken. Pelsdyr er lite domestiserte rovdyr med grunnleggende behov for å inngå i sosiale mønstre, hevde revir, foreta vandringer, jakte, samle matforråd og bygge hi. Det er vanskelig å se at dagens driftsformer innenfor pelsdyrnæringen er i overensstemmelse med Dyrevelferdslovens krav om at dyr skal holdes i miljø som gir god velferd ut fra artstypiske og individuelle behov. Mangel på bevegelsesfrihet og mulighet til å utføre artstypisk atferd i små, stimulfattige

nettingbur fører til at dyra utsettes for unødig lidelse slik Rådet ser det. Det vises til den norske dyrevelferdslovens formål som er ”å fremme god dyrevelferd og respekt for dyr”. I lovens § 3 slås det fast at ”Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger”.

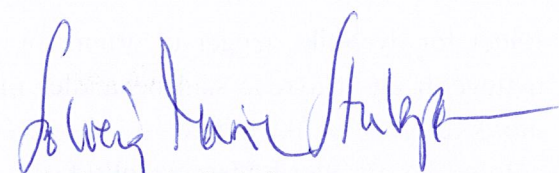
Rådet mener at utredningen i liten grad svarer på den delen av mandatet som omfatter en etisk drøfting av spørsmålet om pelsdyrhold. Det presenteres mye bakgrunnsinformasjon i utredningen, men det forklares i liten grad hvorfor denne informasjonen skal lede til anbefalingen som flertallet har gitt. Utvalget skal ta stilling til spørsmål som er av prinsipiell art, og den etiske drøftingen er derfor svært viktig. Det som ligger bak de to alternativene – bærekraftig utvikling eller styrt avvikling – er jo i hovedsak hvorvidt vi etisk sett kan stå inne for denne typen dyrehold eller ikke. Rådet for dyreetikk hadde derfor forventet at utvalget i større grad hadde kommet med etiske argumenter for den anbefalingen flertallet fremmer. Slike argumenter er langt på vei fraværende.

I «Stortingsmelding nr. 12 (2002-2003) om dyrehold og dyrevelferd» gikk Stortinget inn for å vurdere avvikling av pelsdyrholdet «dersom det ikke oppnås vesentlige avlsmessige forbedringer når det gjelder dyrenes mentale helsetilstand i løpet av en tiårsperiode». Det ble også gitt en tiårsfrist for «å sikre at rev holdes i driftssystemer som gir større mulighet for bevegelse og til å utvikle normal atferd» og det ble forutsatt at «mink skal holdes i driftssystemer som bedre ivaretar dyrenes atferdsbehov». Det er fortsatt utfordringer knyttet til pelsdyrenes tillitsfullhet overfor mennesker, og lite er gjort siden dyrevelferdsmeldingen påpekte behovet for å utrede nye driftsformer. Rådet anser det som lite sannsynlig at gjentatt påpeking av behovet for nye driftsformer vil bli løst gjennom forskning i overskuelig framtid. Ut i fra en dyreetisk synsvinkel mener Rådet at formålet med pelsdyrproduksjon skiller seg fra formålene med annen husdyrproduksjon, da pels er et unødvendig produkt. Formålet er derfor ikke av en slik art at det kan rettferdiggjøre en produksjon hvor det stilles spørsmål ved om dyrevelferden er godt nok ivarettatt.

Rådet mener, i sum, at det ikke er mulig å gi pelsdyr som holdes i bur et akseptabelt velferdsnivå, selv med de forbedringer og krav som er foreslått i utredningen. Rådet for dyreetikk ønsker derfor en styrt avvikling av alt pelsdyrhold i Norge.

Med hilsen

Gudbrand Bakken
Leder (sign.)

Solveig Marie Stubsjøen
Sekretær